

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет інженерії машин, споруд та технологій
/назва факультету/

Кафедра будівельної механіки
/назва кафедри /

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Лещук Р.Я.

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Будівельна техніка

/назва дисципліни/

галузь знань 19 Архітектура та будівництво
/шифр і назва галузі знань/

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
/назва/

спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія
/шифр і назва/

освітня програма
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр галузі знань 19 Архітектура та будівництво зі спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія
/назва/

Спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова
/обов'язкова / вибіркова/

Тернопіль - 2024 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни _____

Будівельна техніка

/назва дисципліни/

для студентів _____

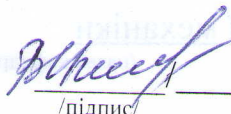
Факультету інженерії машин, споруд та технологій

/назва факультету(ів)/

Розробники:

доц. кафедри будівельної механіки

/посада, науковий ступінь та вчене звання/

/підпис/

В.Б. Ігнат'єва

/ініціали та прізвище/

Робоча програма розглянута та схвалена

на засіданні кафедри _____

будівельної механіки

/назва/

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри _____

/підпис/

Володимир ЯСНІЙ

/ініціали та прізвище/

Робоча програма розглянута та схвалена НМК

факультету інженерії машин, споруд та технологій

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Секретар НМК _____

/підпис/

Микола СТАШКІВ

/ініціали та прізвище/

Робоча програма погоджена:

Спеціальність _____

192 Будівництво та цивільна інженерія

/шифр і назва/

освітня програма _____

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр

/назва/

Завідувач випускової кафедри _____

/підпис/

Володимир ЯСНІЙ

/ініціали та прізвище/

Гарант освітньої програми _____

/підпис/

Олександр КОНОНЧУК

/ініціали та прізвище/

Спеціальність _____

/шифр і назва/

освітня програма _____

/назва/

Завідувач випускової кафедри _____

/підпис/

/ініціали та прізвище/

Гарант освітньої програми _____

/підпис/

/ініціали та прізвище/

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
	1 семестр	1 семестр
Кількість кредитів/годин	3,0/90	3,0/90
Аудиторні заняття, год.	48	10
Самостійна робота, год.	42	80
Аудиторні заняття:		
• лекції, год.	32	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	16	4
• семінарські заняття, год.	-	-
Самостійна робота, год.		
• підготовка до практичних занять	4	16
• опрацювання лекційного матеріалу	16	40
• опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції та практичні заняття	14	14
• виконання графічних робіт	-	-
• виконання контрольних завдань	-	-
• виконання курсових проектів (робіт)	-	-
• підготовка та складання заліків, екзаменів, тестування	8	10
Екзамен	+	+
Залік	-	-

Частка годин самостійної роботи студента:

денна форма навчання – 47 %

заочна (дистанційна) форма навчання - 89 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни.

Формування спеціалізованої компетенції щодо здатності обґрунтованого вибору комплектів машин та обладнання для здійснення будівельних операцій на базі комплексних знань про сучасні будівельні машини та обладнання.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

РН04. Проектувати та реалізовувати технологічні процеси будівельного виробництва, використовуючи відповідне обладнання, матеріали, інструменти та методи.

РН15. Приймати і реалізовувати проектні рішення щодо відновлення, підсилення та демонтажу будівельних конструкцій, будівель і споруд, що були пошкоджені в результаті тривалої експлуатації, або впливів техногенного характеру.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

загальних:

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

фахових:

СК04. Здатність обирати і використовувати відповідні обладнання, матеріали, інструменти та методи для проектування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Загальні положення про будівельну техніку. Мета і завдання дисципліни. Основні терміни й визначення. Вимоги до сучасної будівельної техніки. Форми впровадження техніки у будівництво. Основи класифікації та індексації будівельної техніки. Техніко-економічні показники використання будівельної техніки. Основні напрями розвитку і використання будівельної техніки.	2	0,3
2.	Тема 2. Будова будівельної машини. Загальна будова будівельної машини. Приводи машин. Силове обладнання будівельної техніки. Трансмисії будівельних машин. Системи керування будівельною технікою. Ходове обладнання будівельної техніки.	2	0,4

1	2	3	4
3.	Тема 3. Транспортні, транспортуючі та навантажувально-розвантажувальні машини Загальна характеристика транспортування вантажів. Машини періодичної дії. Машини та обладнання безперервного транспортування. Навантажувально-розвантажувальні машини.	2	0,4
4.	Тема 4. Будівельний ручний інструмент. Класифікація ручних машин і їх індексація. Електричні ручні машини. Пневматичні ручні машини.	2	0,1
5.	Тема 5. Вантажопідіймальні машини та обладнання. Класифікація вантажопідіймальних машин. Найпростіші вантажопідіймальні машини. Будівельні підйомники. Крани. Основні параметри вантажопідіймальних кранів.	2	0,4
6.	Тема 6. Вантажозахопні пристрої. Поняття і класифікація вантажозахопних пристроїв. Гаки. Гаківі підвіски. Петлі. Стропи. Спеціальні захвати. Вантажозахопні пристрої для сипучих вантажів.	2	0,4
7.	Тема 7. Вантажні та тягові гнучкі органи. Загальні відомості о канатах. Сталеві канати. Ланцюги. Блоки, зірочки, барабани. Поліспасти.	2	0,4
8	Тема 8. Будівельні крани. Козлові крани: конструктивна схема; основні механізми; використання. Мостові крани: основні механізми; використання. Кабельні крани. Баштові крани: класифікація, конструктивні схеми. Монтаж й демонтаж баштових кранів. Індксація баштових кранів.	2	0,4
9.	Тема 9. Стрілові самохідні крани. Загальні відомості про стрілові самохідні крани. Автомобільні крани. Крани пневмоколісні. Гусеничні крани. Крани на базі трактора. Визначення продуктивності кранів.	2	0,4
10.	Тема 10. Загальні положення про машини для земляних робіт. Одноківшові екскаватори. Класифікація машин для земляних робіт. Основні поняття і класифікація одноківшевих екскаваторів. Поняття про екскаваторний забій. Основні частини одноківшевих екскаваторів. Конструктивні схеми одноківшевих екскаваторів з механічним приводом. Види робочого обладнання прямої лопати. Конструктивні схеми одноківшевих екскаваторів з гідравлічним приводом. Визначення продуктивності одноківшевих екскаваторів.	2	0,4
11.	Тема 11. Багатоківшеві екскаватори. Класифікація багатоківшевих екскаваторів. Основні робочі органи багатоківшевих екскаваторів. Ланцюгові екскаватори. Роторні екскаватори. Визначення продуктивності багатоківшевих екскаваторів.	2	0,4
12.	Тема 12. Землерийно-транспортні машини. Бульдозери: класифікація, основні елементи, принцип дії. Визначення продуктивності бульдозера та способи її підвищення. Бульдозери універсальні. Скрепери: визначення, класифікація. Скрепери гідравлічні: основні механізми, призначення. Визначення продуктивності скрепера. Грейдери, автогрейдери.	2	0,4

1	2	3	4
13.	Тема 13. Машини для бурових робіт. Основні поняття. Способи буріння ґрунтів. Історія бурильних і бурових машин. Основні відомості і класифікація бурильно-кранових машин. Конструкції бурильно-кранових машин.	2	0,4
14.	Тема 14. Машини для підготовчих робіт і машини для ущільнення ґрунтів Машини для підготовчих робіт. Визначення продуктивності машин для підготовчих робіт. Способи ущільнення ґрунтів. Катки статичної і вібраційної дії. Трамбувальні машини. Визначення продуктивності ущільнювальних машин.	2	0,4
15.	Тема 15. Машини для пальових робіт. Способи улаштування пальових фундаментів. Копрове обладнання. Пальові заглибники. Гідравлічні молоти. Дизельні молоти. Віброзаглибники.	2	0,4
16.	Тема 16. Машини і обладнання бетонних та залізобетонних виробів. Основні відомості про бетонні суміші і будівельні розчини. Машини для приготування бетонних сумішей і розчинів. Машини для транспортування бетонних сумішей і розчинів. Машини для вібраційного ущільнення бетонних сумішей. Вимоги, що пред'являються до машин для транспортування бетонних і розчинних сумішей.	2	0,4
Усього годин		32	6

3.2. Практичні заняття

№ п.р.	Тема заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Розрахунок механічних передач (трансмій)	2	0,5
2	Тяговий розрахунок автомобільного транспорту	2	0,5
3	Розрахунок стрічкового конвеєра	2	0,5
4	Розрахунок вантажної лебідки	2	0,5
5	Розрахунок кранів	2	0,5
6	Розрахунок однокочшевих екскаваторів	2	0,5
7	Вибір траншеєкопача та розрахунок тривалості його роботи в умовах експлуатації	2	0,5
8	Тяговий розрахунок і визначення продуктивності бульдозера	2	0,5
Усього годин		16	4

3.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №1	1	2
2.	Самостійне вивчення питання: Основні напрями розвитку і використання будівельної техніки.	1	1
3.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №2	1	2
4.	Підготовка до виконання практичної роботи №1	0,5	2
5.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №3	1	2
6.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №4	1	2
7.	Підготовка до виконання практичної роботи №2	0,5	2
8.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №5	1	2
9.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №6	1	2
10.	Підготовка до виконання практичної роботи №3	0,5	2
11.	Рішення задач № 1 і № 2 для самостійної роботи за темою: «Транспортні, транспортуючі та навантажувально-розвантажувальні машини.»	5	5
12.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №7	1	2
13.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №8	1	2
14.	Підготовка до виконання практичної роботи №4	0,5	2
15.	Опрацювання лекційного матеріалу теми № 9	1	3
16.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №10	1	3
17.	Підготовка до виконання практичної роботи №5	0,5	2
18.	Рішення задачі для самостійної роботи за темою: «Визначення продуктивності пролітних кранів»	4	4
19.	<i>Підготовка та задача модульного контролю № 1</i>	2	3
20.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №11	1	3
21.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №12	1	3
22.	Підготовка до виконання практичної роботи № 6	0,5	2
23.	Рішення задачі для самостійної роботи за темою: «Обчислення продуктивності скрепера»	2	2
24.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №13	1	3
25.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №14	1	3
26.	Підготовка до виконання практичної роботи № 7	0,5	2
27.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №15	1	3
28.	Опрацювання лекційного матеріалу теми №16	1	3
29.	Підготовка до виконання практичної роботи № 8	0,5	2
30.	Рішення задачі для самостійної роботи за темою: «Розрахунок бетонозмішувачів»	2	2
31.	<i>Підготовка та задача модульного контролю № 2</i>	2	3
32.	<i>Підготовка та складання екзамену</i>	4	4
Усього годин		42	80

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота					
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
20	15		20	20		25		100
№ лекцій	Вид робіт	Бал	№ лекцій	Вид робіт	Бал	залік	Бал	
Лекція 1	Практична робота №1	3	Лекція 10	Практична робота №6	3	За кожних три бали семестрової оцінки студент отримує 1 бал підсумкової семестрової оцінки автоматично		
Лекція 2	Практична робота №2	3	Лекція 11	Практична робота №7	2			
Лекція 3	Практична робота №3	2	Лекція 12	Рішення задач до СР: Задача 4	2			
Лекція 4	Рішення задач до СР Задача 1 Задача 2	2 3	Лекція 13	Практична робота №8	2			
Лекція 5	Практична робота № 4	2	Лекція 14	Рішення задач до СР: Задача 5	3			
Лекція 6	Практична робота №5	4	Лекція 15					
Лекція 7	Рішення задач до СР: Задача 3	4	Лекція 16					
Лекція 8								
Лекція 9								

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Ігнат'єва В.Б. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Будівельна техніка» (для студентів спеціальності 192 – «Будівництво та цивільна інженерія») / В.Б. Ігнат'єва, Д.Я. Баран. – Тернопіль, ТНТУ, 2020. – 64 с.
2. Ігнат'єва В.Б. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Будівельна техніка» (для студентів спеціальності 192 – «Будівництво та цивільна інженерія») / В.Б. Ігнат'єва. – Тернопіль, ТНТУ, 2020. – 40 с.

6. Рекомендована література

Базова

3. Лівінський О.М. Будівельні машини та обладнання: підручник / Лівінський О.М., Пшінько О.М., Савицький М.В., Курок О.І., Єсипенко А.Д., Бабиченко В.Я., Коваленко В.М., Пелевін Л.Є., Смірнов В.М., Воляннюк В.О. - К.: Українська академія наук; «МП Леся», 2015.-612 с.
4. Палій В.П. Будівельна техніка: навчальний посібник / В.П. Палій, І.М. Малик. - К.: Аграрна освіта, 2009. - 254 с.
5. Баладінський В.Л. Будівельна техніка: підручник / В.Л. Баладінський, А.М. Тугай, О.М. Гаркавенко, І.В. Русан. - К.: КНУБА, 2002. - 237 с.
6. Баладінський В.Л. Будівельна техніка: навчальний посібник / В.Л. Баладінський, О.М. Лівінський, Л.А. Хмара. - К.: Либідь, 2001. - 361 с.

Допоміжна

7. Онищенко О.Г. Будівельна техніка: підручник / О.Г. Онищенко, В.О. Онищенко, С.Л. Литвиненко, Б.О. Коробко. - К.: Кондор-Видавництво, 2017. - 416 с.
8. Онищенко О.Г. Будівельна техніка: навч. посібник / О.Г. Онищенко, В.М. Помазан. - К.: Урожай, 1999. - 302 с.
9. Автомобільні дороги : будівництво, ремонт, машини і механізми для виконання робіт / Л. А. Хмара, О. С. Шипілов, В. Д. Мусійко, М. П. Кузьмінець. – К. : НТУ, 2011. – 416 с.
10. Машини для земляних робіт : навч. посібник / [Л. А. Хмара, С. В. Кравець, В. В. Нічке та ін.]. – Рівне, Дніпропетровськ, Харків, 2010. – 557 с.
11. Гурей К. М. Дорожньо-будівельні машини : навч. посібник / К. М. Гурей. – Львів : Кальварія, 2007. – 444 с.
12. Машини і обладнання для будівництва, утримання і ремонту доріг : навч. посібник / А. В. Фомін, О. О. Костенюк, О. А. Тетерятник, Г. І. Боковня. – К. : КНУБА, 2005. – 126 с.
13. Машини для земляних робіт : підручник / В. Л. Баладінський, О. М. Гаркавенко, С. В. Кравець, І. В. Русан, А. В. Фомін. – Рівне : РДТУ, 2000. – 288 с.
14. В.О. Панченко, М.Г. Костюк, А.О. Качура. Технологія і механізація будівельних процесів: навч.посібник. – Харків: ХНАМГ, 2005. – 242 с.

7. Інформаційні ресурси

15. Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни «Будівельна техніка» для студентів спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія. ID 1583. / Укл.: В.Б. Ігнат'єва. - Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя [Електронний ресурс.]. Сертифікат про реєстрацію № 331, дата реєстрації 12.10.2021. – Режим доступу: <http://dl.tntu.edu.ua/registration.php>

8. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1			
2			
3			
4			